

PĀRBAUDĪTS 1.4. G.

614

Mācība...

Comp. 349

357, VII

M a h z i b a,

kā tohs warr glahbt, kas irr. noslihkufsch

Uhdent.

1. Papreeksch jagahda par to, ka tahds Noslihzis tohp iswilktis no Uhdens tik drihs ka warr notikt, un ar tahdu Sinnu, ka winna Meefas ne tohp eewainotas, ihpafchigi nedš pee Galwas nedš pee Kruhts. Daschi Rihki, kas itt derrigi pee schahs Iswilkfchanas, irr atrohnami tanni Glahbschanas = Nammā Daugawas Mallā un arridsan Polizei-Nammā Klihwer-Sallā. — Ja ne buhtu wiffai tahtu, tad lai tohs atnesš no turrenes.

2) Kaut arri tas Noslihzis tikkai pehz Pahru Stundahm taptu atrafts un iswilktis, tomehr wehl gan ta Dshwiba winnam warr attal atgreestees. Kai tikkai tuhda lin ataizina kahdu Ahrti jeb Dakeri, kas irr Suhwumā, un tik ilgi kamehr winsch atrahē, lai darra tā, kā scheitan taps mahzihts. — Ja ne buhtu wiffai tahtu, tad lai to Noslihkufschu noneš us Glahbschanas Nammu.

3) Kad juhs tahs Meefas aisneffat us Glahbschanas Nammu woi us zittahm Mahjahm, kas Suhwumā, tad nesseet wiannu woi leelā Kurwi woi Maschōs woi us stipru Wihru Rohkahm allaschin itt ka sehdoht tā ka Galwa gull augstaka ne ka zittas Meefas un ka Waigs paleef neapsegtš.

Feb. 1958

ZA FB
17173

614 HR

4) Ne rullejeet to Roslihtufchu, ne stahdijeet winnu stahwofchu us Galwas, neds laideet winnam Affinis.

5) Istihrijeet winnam Mutti un Nahfis no Dubleem ar fahdu Luppattu woi ar fahdu ar Elsi aptraipicu Spaltwu.

6) Ne noleejeet to Roslihtufchu zauraja Wehja, jeb tahda Weeta fur Wehisch zaurfchaujahs bet arri ne pee ligguns, neds tahda wiffai filda Istaba kurra irr pilna ar Ewaiteem; ihpafchigi fargaitees no tam Seemaslaika, fur Cesahkuma irr jabarra ar tahdu Pamitruschu tapat, ta ar fahdu Rosallufchu.

7) Wiffi ne waijadfigi Stattitaji lai atkaphjahs, jo ar tschetreem lihds fescheem Zilwekeem jau gann warr istikt pee schahs Darboschanas.

8) Nogebrbeet knaschi woi labbaki nogreeseet ar Nafi tam Roslihtufcham wiffas flapjas Drehbes bet tomehr bes wiffas Naustifchanas un pahreleeku sipras Rustinaschanas, un tad noschahweet tahs Meefas lehnitim bes sipras Berfeschanas.

9) Noleejeet winnu eeffch fahdu Gultu woi arri us fahdu ar filditeem Deffeem apflachtu Galdu, kas stahw Istabas Widdu, ta ka wiffaplahre labbi warr peefluht. Greeset winna Meefas us labbas Puffes Sahneem un allaschin wehl ta ka Galwa gull augstaka un Waigs paleet neaisfegts.

10) Nu gahdajeet par to, ka wiffas Meefas pamasthim tohp fildinatas. Apflahjeet labbi wiffas Roslihtufcha Meefas ar fauseem filditeem

Willainu Deffeem Swahrteem un Lakkateem un aptinneet ar teem wiffus Lohjeslus. Nemmeet arribfan karstus Alminus jeb Teegelus, woi Buddesles kas irr pilditas ar karstu Uhdni un zeeti aistairitas, tahs eetinneet Lakkatds un tad tahs peeleejeet Roslihtufcha Sahnds, Rohkas, starp Gurneem, un appafsch Rahju Pehdahm. Tai Sirdsdohbe usleejeet fahdu ar fildu Wihnu woi Brandwihnu apflazzinatu Lakkatu woi arribfan fahdu schinni Wihna eemehrzetu Maifes Gabbalu. Un ta ka Alminu un Buddelu Karstums atlaischahs, peeleejeet atkal no jauna zittus karstus Alminus un Buddesles.

11) Nu arri brauzijeet lehnitim appafsch tahm Deffeem wiffas Meefas, papreefch Rohkas un Rahjas un tad arri wiffas zittas Meefas, ihpafchigi wirf Muggurkauleem un wirf Sirdsdohbes. Cesahkuma brauzijeet ar Willu Luppateem, pehz tam tahs Rahjas un Rohkas un to Mugguru warr brauziht jeb fuffacht ar Drehbju Suffekteem. Lohs Luppatus jau arri warr apfaisiht ar fausu Sinnapu woi apflazzinacht ar Wihnu, ar Brandwihnu un ar Salmijak-Spohritu, kas irr fajaukts ar Uhdni.

12) Krattijeet arri daschreis pamasthim wiffas Meefas un fitteet lehnitim ar Rohkas Plaukst prett Mugguru ittim Bruhtim pretti.

13) Aplastijeet un aptraipijeet daschreis to Waigu, tahs Denninnes un to Galwu paffal Aufim

ar Ettiki, Wihnu, Brandwihnu woi zittu kahdu
Spihritu.

14) Eepuhsteet tam Noslihtufcham Wehsmu jeb
Dwaschu schahda Wihse. Kahds wesseligz Zil-
wesk sawas Kuhpas usspeesch Noslihtufcha Kuh-
pahn un winnam Dwaschu eepuhfch, kamehr ohtrz
Zilwesk Noslihtufcha Nahsis aisturr; woi arrid-
san schi Wehsmas Celaischana noteet zaur kahdu
Truhbi woi zaur Plehscheem un ta noteet tit ilgi,
kamehr Noslihtufcha Kruhts pazellahs un uspuh-
schahs. Tad to Kruhti speeschat lehnihim un to
brauzjeet us augfchu, ka zaur to tas Noslihtuzis
fahntu Dwaschu wilkt. Pehz kahda Brihtina tad
attal no jauna eefahjeet winnam Dwaschu eepuhst
un Kruhti speest, un to wissu darrait daudreisahn.

15) Nu padarrait kahdu Lahsu jeb Pillu Pill-
naschanu wirf Sirdsdohbes schahda Wihse. Nem-
meet kahdu Luppattu woi Swammi, flazzinajeet
to ittin pilnu ar augstu Uhdni woi Brandwihnu
un turrait to 3 lihds 4 Dlektu Augstumä pahr
Noslihtufcha Weefahn un tad to Swammi spees-
chat pamasthim, ta ka leelas Lahses jeb Pilles
nokriht us Sirdsweetu un Sirdsdohbi. Tad no-
schahweert attal to Weetu un pehz kahdahn Mi-
nutehm eefahjeet attal ar scho Pillinaschanu, to
arri warr isdarriht zaur kahdu Theekannes Truhbi.

16) Ja kahda Wanna jeb Muzza jums buhtu
pee Kohkas, tad to pildijeet ar filtu Uhdni un
eeleejeet tur eekschä ta Noslihtufcha Weefas, pa-
preeksch tahs Kahjas. Peeleijat daschreis karstu

Uhdni, ka Situms ne attaisfohs un pehz Wee-
rendeel Stundas iskemmeet attal tahs Weefas un
tahs noschahweert un noleejeet attal starp filditeem
Dekkeem un brauzjeet to no jauna.

17) Arridsan wehl zaur daschadahm Leetahn
Noslihtufcha Dshwibu warr muddinaht. Sihdeet
daudreisahn kreisa Puppä Gallu, woi kuttina-
jeet Nahsis ar Spaltu, kas aptraipita ar Elji,
woi turrait winnam preeksch Nahsim bedfinatas
Spawas woi Sihpolus woi Salmijak-Spihritu
komehr ta ka ne eeteft Nahsis. Arridsan winnam
warr doht pee Paktalas, kahdu Kliskeeri no Peena,
no Kummelusahlu Uhdens, woi no pafilta Uhd-
dens ar Sahli woi ar Brandwihnu.

18) Pee wiffahn schahn Darboschanahn ne
darrait ne to peepeschi ar Uhtribu un Warru, un
wissus ihpaschigus Darbus pastrahdajeet ar Leh-
nibu un ar Laiku, weenu pehz ohtra. Gan ta
Sildinaschana noteet weenumehr, bet arri ta lai
eefahthas pamasthim un wairojahs pa fahrtahn.
Dapat gan arridsan japaleek weenumehr pee Brau-
zischanas, bet tatschu arri ta lai noteet lehnihim,
un tikkai tad warr brauziht jo stipri, tad tas
Noslihtuzis jan fahnt atdsihwoht un Dwaschu wilkt;
un daschreis arri scho Brauzischanu warr pamest
us kahdu Brihtinu. Tahs Wehsmas Eepuhfcha-
nas un Lahsu Pillinaschanas un filta Uhdens Pehrs-
schanas starpä lai allaschin pahreet kahda Wee-
rendeel Stunda, un schinni Starpas Laikä tad
warr strahdabt ar Sildinaschanu un Brauzischa-

nu, woi arribfan ar Dfchwibas Muddinaschanu tā fā irr mahzihts 17tā un 17tā Mahzibā, bet allas schin tur starpā kahdu Brihtiau jagaid un ja-
stahw kluffu.

19) Tahs pirmejas Sihmes, fā ta Dfchwiba fahf atgreestees, irraid schahs: Tahs Meefas paz leef mifstakas un pa Weetahm fiftakas, Kruhts kufahs, un jau kahdu palehnu Kufeschanu un Drebbeschanu warr nomanniht eefsch Waiga un ihpafchigi pee Lufpahm un pee Uzzuplafstineem, Sirds fahf painafhtim pufsteht, Lufpas un Waigi paleef paforkani; feekalas fahf nahft pee Muttes, un jau dšird kahdu lehnu Dwaschu Wilschanu un Stenneschanu un kahdu Eschurgstefchanu Cefschās. Ja nu schahs leetas rahdahs, tad japastahw eefsch Silbinaschanas un Dfchwibas Muddinaschanas, un tad arri warr jo fiprei brāuziht. Dik drihs fā tas Elimmais warr riht, dohdeet winnam kahdu Malzinu Kummelufahlu Uhdens woi Thee Uhdens, fur irr peelets Massums Wihna woi Brandwihna, woi dohdeet arri Pahru Dpman Droppu woi Rapta Droppu.

20) Kaut arribfan ne kahds Labbums ne rahdi tohs pee schahm Darboschanahm, tad tomehr pastah weet eefsch tahm fefchas Stundas zaur, un tad no-
leezeet to Wirruschu kahdā Gultā un wehl kahdas Stundas usluhfojeet us winnu, woi ne rahdifees Dfchwibas Sihmes.

M a h z i b a,

fā tohs warr glahbt, fas irr nosalluschi.

1) Daudsreisahn wehl Nosalluscheem warr paz lihdseht, kaut jau 24 Stundas un ir ilgafi buhtu nosalluschi. Eiftai tohs jel ne nonefset eefsch filtu Istabu neds pee karstu Krahsni, neds pee Ugguni. — Ja ne kahda aufsta Istaba ne buhtu Lufwumā, tad Labbaki paftrahdajeet tahs pirmas Palihga Darboschanas Uhrā appafsch fillas Debbes, kamehr juhs kahdu Istabu effat iswehfinajuschu un apdšifinajuschu.

2) Utaizinajeet tuhbalin kahdu Uhrsti jeb Dakteru,

3) Kad juhs to Nosalluschu aisneffat, tad lai winna Galwa gull augstaka.

4) Nogeheerbet woi nogreefeet winnam tahs Drehbes.

5) Noleezeet winnu wirf Sneegeem un apklahjeet ar teem wiffas Meefas wiffapfahrt dafchu Duhmu jeb Jhsfchu Augstumā, un peespeedeet tohs Sneegeus zeetus pee Meefahm. Bet turklaht Galwa lai allas schin gull augstaka un Waigs lai paleef neapflahs ar Sneegeem. Tā fā Sneegei kuhst, peeleezeet atkal jaunus Sneegeus tik labbi appafschā fā wirfū.

6) Ja Sneegei ne buhtu pee Rohkas, tad eeleezeet wiffas Meefas kahda Wannā jeb Muzzā augstā Uhdens, woi aptinneet wiffas Meefas ar Lakkareem un Raifeem, fas irr eemehrzeti augstā Uhdeni.

7) To darrait tik ilgi kamehr Meefas paleef pamihstakas, un tohs Lohzeklus warr lohziht. Tad

berseet Lohgehflus un wissas Meefas ar Sneegeem
woi ar Lakkateem, kas irr mehrzeti augstâ Uhdni.

8) Kad Schohkla Kauli brhtu kaspeesti, tad
berseet tohs Cefahkumâ ar Sneegeem un ar Leddus
un tad ar Wihnettiki woi ar Brandwihru.

9) Kad schahdâ Wihse Meefas irr silbinatas,
tad tahs noschahweet un Cefahkumâ eelezeet nesil-
bitâ Gultâ kas stahw augstâ Istabâ. Schê tad
brauzijeet to Nosalluschu tapat kâ kahdu Noslibtus-
schu un silbinajeet winnu pamashitim.

10) Turrait winnam Wihnettiki woi Spihritu
appatsch Nahsim, kuttinajeet Nahsis un Nihkli ar
Spaltwu kas aptraipita ar Elji un muddinajeet win-
nam to Dshwibu, tâ ka irr mahzihts pee Noslibtus-
schu Glahbschanas.

11) Un tapat arri kâ kahdam Noslibtuschan
eepuhsteet tam Nosalluscham Wehsnu jeb Dwaschu,
leezeet winnam kahdu Malzinu Thee Uhdens ar Wih-
nu dsfert, tik drihts kâ winsch ware riht.

12) Tikkai tad kad winsch jau irr atdsihwojis,
tikkai tad winnu drihtst nonest us filtaku Istaby.

Ist zu drucken erlaubt worden.

Niga, den 12. August 1816.

A. Albanus,
Civl. Gouv.-Schul-Dir. u. Ritter.

1026061

LU Akad. bibl.

821001586

2